

29. Preneu el castell

Si no penses, has perdut!

Temes	Pau
Nivell de dificultat	Nivell 2
Edat recomanada	8-13 anys
Temps estimat	120 minuts
Grup	16-30 infants, 2-3 facilitadors o adults
Tipus d'activitat	Joc actiu d'aventura, aprenentatge basat en l'experiència
Resum	Els infants representen diferents grups en una batalla i han d'organitzar-se per tal de guanyar. Després discuteixen sobre els diferents sentiments als diferents bàndols d'un conflicte, les raons i els mecanismes que hi ha al darrere.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Generar empatia cap als diferents actors d'un conflicte. • Fomentar la cooperació entre iguals. • Prendre consciència de les emocions implicades en un conflicte. • Fomentar el pensament estratègic i la planificació.
Preparació	<ul style="list-style-type: none"> • Si es juga a l'exterior, revisem la zona i marquem uns límits clars per l'activitat. • Localitzem qualsevol àrea potencialment perillosa i l'assenyalem als infants i monitors. • Preparem «plans d'acció» imaginaris, cadascun en un paper d'un color diferent. • Retallem cada paper en deu parts i desem cada pla en un sobre per separat.
Materials	<ul style="list-style-type: none"> • Un espai molt gran on els infants puguin córrer i amagar-se • 6 «plans d'acció» imaginaris, cada un d'ells en un paper d'un color diferent, tallats en 10 trossos • 3 senyals diferenciadors diferents per cada un dels tres grups (p. ex. colors o pintures a la cara o llaços visibles) • Begudes per a després del joc

Instruccions

1. Expliquem la història d'una ciutat molt bonica en mig de la qual hi ha un castell. La ciutat està controlada pel partit Violeta, però hi ha dos grups contrincants que volen envair el castell i prendre'l: el partit Blau al sud i el partit Taronja al nord.
2. Dividim els infants en 3 grups: 50% seran violeta, 25% blaus i 25% taronja. Indiquem quins són els límits de la zona de joc. Donem al partit Blau i al partit Taronja els seus «plans d'acció», tres a cadascú.
3. Expliquem detingudament l'activitat, per tal que tots els infants l'entenguin:
  - a. Tothom ha de romandre dins dels límits de la zona de l'activitat.
  - b. Cada grup establirà un campament dins dels límits de la zona de joc; no està permès que cap altre grup penetri en el campament d'un altre. La ciutat que el partit Violeta defensa ha d'estar situada exactament entremig del campament del partit Blau i del campament del partit Taronja.
  - c. Per poder prendre el castell, els dos partits invasors han d'intentar intercanviar els seus «plans d'acció». Cada un d'aquests grups té tres plans en papers de diferents colors, que alhora estan retallats en 10 trossos. Un dels invasors ha de portar cada tros per separat al camp contrari, i només es pot portar un tros cada vegada. Un jugador blau no pot transportar trossos dels taronja, ni viceversa, i només es poden donar els trossos de paper quan un dels «emissaris» blaus o taronges arriba a l'altre campament.
  - d. Per defensar el castell, els violeta han d'intentar evitar que els blaus o els taronja intercan-

viïn els seus plans. Han d'intentar enxampar els invasors i prendre'ls els trossos dels seus plans. «Enxampar» vol dir que només els han de tocar el braç o l'espatlla.

- e. Quan un jugador o jugadora blau o taronja és atrapat, té dues opcions: 1) Donar el seu tros de pla als violeta i quedar alliberat per tornar a participar; 2) Negar-se a donar el paper i romandre «presoner» a la ciutat fins que el joc s'acabi o vulgui donar el paper als violeta. Els partits Blau i Taronja es poden ajudar entre ells.
- f. Tots els trossos dels plans s'han de portar en un lloc visible.
- g. Els dos o tres facilitadors no participen en el joc, sinó el que supervisen per comprovar que es respecten les normes.
- h. Quan els partits Blau o Taronja hagin reunit els deu trossos de paper que fan un pla d'acció complet, es poden quedar amb tots els trossos que tenen els del partit Violeta, i llavors han guanyat. Si el partit Violeta aconsegueix quedar-se amb els 10 trossos del pla del partit Blau o del partit Taronja, aquest grup queda fora del joc. Tot i així, el partit que queda encara pot guanyar: si aconsegueix portar un pla sencer fins a l'altre campament, i d'aquesta manera aquests i el partit eliminat guanyen.
- i. El joc s'acaba quan un dels partits ha guanyat o quan s'arribi al límit de temps establert pel facilitador.

Reflexió i avaluació final

1. Reflexionem sobre l'activitat fent preguntes com:

- a. Com us sentiu?
- b. Què ha passat amb els vostres plans d'acció?
- c. Heu aconseguit tenir un pla complet? Quina estratègia teníeu? Com heu pres les decisions?
- d. Tothom ha participat en el joc? Hi havia diferents rols?
- e. Com us heu sentit en relació amb els altres dos partits?
- f. Els partits Blau i Taronja han fet pinya o han lluitat entre ells? Com ha afectat la seva relació el resultat de l'activitat?
- g. Han lluitat els partits Blau i Taronja contra el partit Violeta i a l'inrevés? Si és així, per què? D'on venia el conflicte?
- h. La situació era realista? Coneixeu situacions similars a la vida real? Quines són algunes de les raons per les quals passen coses així a la vida real?
- i. Com penseu que es podria canviar aquesta situació? Com podríeu evitar que aquests conflictes esdevinguin violents?
- j. Coneixeu cap altre conflicte a la vostra vida? Què feu, si és que feu alguna cosa, per resoldre'l? Què es podria fer per canviar situacions així?
- k. Com sorgeixen els conflictes? Què podem fer per abordar-los, resoldre'ls, gestionar-los i/o mantenir la pau (en funció de l'exemple del qual parlem)?

2. Relacionem l'activitat amb els drets humans fent preguntes com:

- a. Quins són els drets humans que es deixen de respectar en un conflicte? I en un conflicte armat?
- b. Com es veuen afectades les diferents parts d'un conflicte si els seus drets no són respectats? Com afectarà això el seu futur?
- c. Com es veuen afectats els infants per un conflicte? Com afectarà això el seu futur?
- d. Què es pot fer per prevenir els conflictes violents i la manca de respecte pels drets humans?
- e. Es poden resoldre tots els conflictes? Si no és així, com poden ajudar els drets humans a gestionar els conflictes?

Suggeriments de continuïtat

- Analitzem alguns dels conflictes actuals dins del grup o la comunitat, així com al país, regió o al món. Intentem comprendre les bases del conflicte i discutim la situació.

Propostes d'acció

- Si les converses de la reflexió giren entorn de conflictes armats i pau, intentem organitzar/participar en una manifestació per la pau i/o visitar alguna organització pacifista. Ajudem els infants a esbrinar quin concepte tenen de la pau les organitzacions pacifistes i com enfoquen la resolució de conflictes.
- Parlem amb els infants sobre com gestionen ells mateixos els conflictes. Ajudem-los a desenvolupar unes quantes regles bàsiques per enfocar els conflictes dins del grup que reflecteixin els drets humans (p. ex. que no hi hagi violència física, ni llenguatge insultant, tothom té dret a tenir la seva opinió i a expressar-la, igualtat d'oportunitats per participar).

Consells per a la facilitació

- En aquesta activitat no hi ha d'haver barreres per a ningú. Els infants que tinguin una condició física més feble poden aconseguir molt més amb estratègia, rapidesa i cooperació que els que es basin en l'agressió i la força física.
- Preparem els facilitadors o ajudants adults. Assegurem-nos que entenen les normes i els límits i que són conscients de qualsevol perill potencial que presenti la zona.
- Expliquem als partits Blau i Taronja la importància de tenir una estratègia per evitar perdre peces de cada pla i, per tant, no poder aconseguir completar-ne cap.
- Subratllem el fet que «enxampar» vol dir simplement tocar la persona. Vegeu les variacions indicades a sota per adaptar el joc a grups amb discapacitats.
- La durada del joc depèn molt del grup. Estiguem preparats per si l'activitat és més llarga o més curta del que esperàvem.
- Durant les converses de seguiment fem una distinció clara entre conflicte armat i pau, o conflictes en general, tal com ho experimenten els infants en la seva vida diària. Tots dos són importants, però s'han d'enfocar de manera diferent.

Variacions

- Si un grup o un infant en concret és més feble que els altres, aportem-los algunes pistes sobre possibles estratègies (p. ex. comprovem quantes parts de cada pla ja han arribat a l'altre camp; arriquem a perdre algunes parts per salvar-ne d'altres; no enviem trossos de tots els plans al principi, sinó que és millor que reservem alguns fins que no haguem entès el ritme del joc).
- Millor que limitar-se a «enxampar» algú, podem incloure una prova per fer que els membres del partit Violeta puguin enxampar els dels partits Blau o Taronja (p. ex. quan es trobin, han de jugar a «pedra, paper o tisora», si guanya el Violeta, el Blau o Taronja han de donar el paper, però si guanyen a l'altre, queden lliures). Aquesta variant funciona quan els infants tenen diferents edats o condicions físiques, perquè dona igualtat d'oportunitats als infants més petits o més febles.

